Ar pascha wisuschehliga augsta Keisara wehleschanu.

Maksa ar peesuhtischanu par pastt:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
bez Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 90 „
bez Peelikuma: par ¼ gadu — „ 70 „

Maksa bez peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bez Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 50 „
bez Peelikuma: par ¼ gadu — „ 30 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots sestdeenâm no plkst. 8 sahkot.

Maksa par sludinaschanu:
par weenas slejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, to tahda rinda eenem, maksa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates grahmatu- un bilschu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Peters basnizas.

37. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 7. Sestdeen, 15. februarî. 1892.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un sludinajumus nodot Rigâ, manâ drukatawâ un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ pee Petera basnizas. Bez tam Mahjas Weesi war wehl pastellet bez daudz peenemschanas weetâm Peterburgas un Jelgawas Ahrrigâ, wehl zitâs pilsehtâs, kâ: Zehsis: B. Peterson un Grahwel kgu pahrdotawâs; Walkâ: M. Rudolff un Paulin kgu grahmatu pahrdotawâs; Walmeerâ: E. G. Trey un dehla kgu grahm. pahrdotawâ; Rujenê: J. Alksne kga grahm. pahrdotawâ; Laudonâ: pee grahm. sehjeja Karl Gruhsin kga; Jaunjelgawâ: A. Schwabe kga grahm. pahrdotawâ; Jelgawâ: Besthorn kga grahm. pahrdotawâ, Pils eelâ; H. Allunan un Jaeger kgu grahm. pahrdotawâs; Bauskâ: Beckmann kga grahm. pahrdotawâ; Kuldigâ: Besthorn kga grahmatu pahrdotawâ; Talsôs: H. Tow kga grahmatu pahrdotawâ un bibliotekâ un Wolontschewski kga grahmatu pahrdotawâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihli lubdsu, tahdas apstellescanas laipni peenemt.

Par sinu.

Tee zeen. „Mahjas Weesa" abonenti, kas par sawu scha gada eksemplaru wehl naw samaksajuschi, teek lubgti, lai ar maksu pasteidsas.

Ernsts Plates, „Mahjas Weesa" ihpaschneeks un isdewejs.
Dr. phil. Arnolds Plates, atbildoschais redaktors.

Rigas Latweeschu Beedribas darbiba 1891. g.

Rigas Latweeschu Beedribas walde nupat isdewuse drukatu pahrskatu par Beedribas sekmigo darbibu winas 23. pastahwibas gadâ, is kura pasneedsam sekoschàs sinas:

Is pagahjuschà, 23. beedribas gada notikumeem wispirms minama Wisaugstaka pateiziba, ar kuru beedribu aplaimoja par winas wispadewigako laimes wehlejumu Muhsu Keisarisko Majestatu sudraba kahsu swehtkôs, 28. oktobri. Schim preezigam gadijumam par peeminu beedriba, eewehrojot Eeksch-Kreewijas gubernu truhkumu, nodewa gubernatora kungam 600 rbl., kà sawu artawu truhkumzeetejeem par labu.

Zitadi pagahjuschais gads atnesa beedribai daudz behdu, jo wina zaur nahwi saudeja 2 goda beedrus, arkitektu Jahni Baumani († 19. martâ) un Keisariskas Maskawas juhrneezibas beedribas darischanu wedeju Krischjahni Waldemaru († 25. nowembrî), kà ari preekschneeka weetneeku, swehrinatu adwokatu Jahni Sakiti († 10. majâ).

J. Baumans jau 1867. gadâ sahka lihdz ar kahdeem tauteescheem spreest par Latw. beedribas zelschanu un 1868. g. 20. junijâ kopâ ar 35 beedreem paraksstija muhsu beedribas likumus.

Tiklidz beedribas likumi 1868. gada 12. oktobrî bija apstiprinati un eesahkàs beedribas darboschanàs, nelaiki eezehla pirmà sapulze par runas wihru, kurâ amatâ winsch sabija 13 gadus, lihdz tam laikam, kur winu eezehla par goda beedri. Lihdz ar zelschanu par runas wihru, nelaiki ari eezehla par preekschneeka weetneeku un 1872. gadâ par beedribas preekschneeku, kurâ amatâ nelaikis palika 3 gadus. Wisu scho laiku, ihpaschi beedribas pirmajôs gadôs, nelaikis jo dsihwi peedalijàs pee beedribas darboschanàs un nodibinaschanas, jo darba bij daudz, bet maz prateju strahdneeku.

Wispirms jaundibinatai beedribai radàs telpu truhkums, tà ka bija jadomà uz beedribas nama zelschanu. Sche nu ihpaschi Baumanam leeli nopelni. Weeta, kur tagad beedribas nams atrodas, 22 gadus atpakal bija tukschs lauks. Scho nelaikis iswehleja preeksch zelamà beedribas nama, un tikai zaur nelaika nepeekususcho gahdibu bija eespehjams, jau 5 mehneschus pehz beedribas dibinaschanas likt pamatu schim namam, kas 10 mehneschus wehlak, 1870. g. 19. februarî, jau tika eeswehtits. Kad 1887. g. kehràs pee nama pahrbuhwes, tad Baumans atkal sawu weiklu roku un leetas praschanu netaupija, lihdz nams bija pehz wajadsibas paplaschinats.

Ari zitadi nelaikis ahrpus sawa sewischka amata darba lauka strahdaja weenmèr lihdz beedribâ un winas daschadâs nodalâs. Tà winsch dsihwi nehma palibu pee peeminekla zelschanas neaismirstamam Garlieb Merkelam Katlakalnâ 1869. g., pee Kreewijas politeknikas isstahdes Maskawâ 1872. g., 33 isstahditajus zaur beedribu pulzedams, 1878. g. isdewa beedribas 10 gadu swehtku rakstu, peedalijàs pee dseedaschanas un musikas weizinaschanas, apgaismoschanas isplatischanas, palidsibas gahdaschanas un pasneegschanas truhkumu zeetejeem un karâ eewainoteem.

Sewischki godam minami nelaika puhlini un nepahrspehjamee panahkumi II. un III. wisp. Latw. dseedaschanas swehtku isrihkojumôs 1880. un 1888. g., scheem ehkas zelot, kahdas muhsu pilsehta wehl nebija redsejuse.

Kur tikai beedriba usnehmàs kahdu swarigaku darbu paschas namâ waj uz ahreeni, tur Baumans bija weenmèr pirmo strahdneeku rindâ.

Schahdu nelaika nopeetnu ruhpeschanos, gahdibu un nepeekususchus puhlinus eewehrodama un atsihdama, beedriba 1881. g. nelaiki eezehla par sawu goda beedri. Bet ar to nelaika darbiba beedribas un wispahribas labâ nemaz nemasinajàs, winsch, kà lihdz tam laikam, nenoguris strahdaja tahlak eerastâ gaitâ, gan weenâ, gan otrâ beedribas darba laukâ un nodalâ, lihdz beidsamam dwaschas wilzeenam, par eewehrojamu preekschsihmi saweem lihdzbeedreem un wehlakàm paaudsem.

Otra wezaka goda beedra Kr. Waldemara darbiba, kas kà tahds peedereja muhsu beedribai no 1870. g. 15. februara, bija plaschaka, nestahweja tik tuwâ sakarâ ar beedribas dsihwi, peedereja wairak wispahribai, tadèk winas ari sewischki neminesim schai weetâ.

Treschais godam minamais beedris, nelaikis J. Sakits, kahdus 19 gadus strahdaja muhsu beedribâ kà preekschneezibas lozeklis, ihpaschi kà runas wihrs no 1872. g., wehlak kà preekschneeka weetneeks, sinibu komisijas lozeklis un daudzôs zitôs beedribas amatôs, weenumèr rahdidams ihsta wihra duhschu, taisnu prahtu, siltu sirdi un dsihwu peedalischanos beedribas darbôs un gaitâs.

Apskatot sewischki beedribas darboschanos, jaleezina, ka wina naw bijuse bez sekmem.

Tà Sinibu Komisija isdewa 6. rakstu krahjumu ar bagatu etnografisku saturu, isrihkoja 18 jautajumu isskaidroschanas wakarus, isdalija 1250 rbl. studentu stipendijam un pawairoja sawu manuskriptu krahjumu ar 132 manuskripteem par Latweeschu tautas dsihwi un eerascham.

Teatra komisija isrihkoja 38 teatra israhdes, no tahm 5 darbadeenâs, kuras kopâ apmekleja 22,679 personas, t. i. 596 apmekletaju zaurmehrâ. Brutto eenehmuma no wisàm israhdem bija 9607 r., jeb 252 rbl. 80 kap. no israhdes, tà tad schinî gadâ, salidsinajot ar gadu eepreeksch, katrâ israhdê 71 apmekletajs un 25 rbl. eenehmumu wairak. Komisija isrihkoja bez tam weenu israhdi Pawasara beedribâ un atwehleja dascheem akteereem, sem Rhode-Ebelina wadibas, weesotees Terbatâ, Walmeerâ, Smiltenê un Wez-Peebalgâ. No israhditàm lugam israhdija 9 pirmo reisi. Eesuhtija komisijai gada laikâ pawisam 39 lugas, no kuràm 22 originalus.

Ar sewischku sekmi strahdaja Musikas komisija. Wina isdewa II. Dseesmu-krahjumu, israkstija sazenschanos uz 2 goda-algam labakàm laizigàm kompozizijam un peespreeda no eesuhtitàm 10 dseesmam goda-algas 2 J. Wihtola dseesmam. Bez tam komisijas usdewumâ Jurjanu Andrejs isdarija zelojumu pa Widsemi un Kursemi dehl tautas dseesmu meldiju un tautas rotalu krahschanas, kà ari sinu sawahkschanu par sentschu musiku un musikas rihkeem. Schim zelojumam bija bagatigi panahkumi, jo sakrahtas pawisam 868 meldijas, no kuràm A. Jurjans usrakstijis 661 meldiju, Wihtols, kursch winu kahdu gabalu pawadija, 107 meldijas un no ziteem Jurjanam nodotas 100 meldijas. Tahlak komisija isrihkoja ar jo labàm sekmem 25. augustâ leelaku konzertu.

Kahrtibas komisija schogad atlizinaja no saweem israhkojumeem tikai 399 rbl. 79 kap.

Pagahjuschâ gadâ isdariti daschi leelaki buhwes darbi. Tà eerihkoja skatuwê pilnigaku grembetawu ar wajadsigàm maschinerijam, peebuhweja pee skatuwes 2 sewischkas istabas preeksch teatra garderobes un rekwisitem un zehla pee beedribas nama ledus pagrabu. Pehdejàs buhwes ismaksaja kopâ — 1909 r. Gada laikâ ari nobeidsa potwersmes nama buhwi Pahrdaugawâ uz bijuschà Remersa gruntsgabala, bet rehkini par scho buhwi lihdz 1. dezembram wehl nebija galigi nobeigti.

Eewehrojot daschus ahrkahrtejus leelakus isdewumus pagahjuschâ gadâ, kà is gada rehkineem redsams, beedribas mantiba par 893 rbl. 75 kap. masinajusès.

Pagahjuschâ gadâ beedribai dahwinaja sawâ testamentê nel. beedris kol. asesors Rudolfs Bergholzs 250 rbl. ar sewischku usdewumu un beedriba pate jaundibinatai Widsemes nepeeauguscho noseedsneeku laboschanas patwersmei un semkopibas koloniju beedribai — 100 rbl.

Beedru skaits bija gada galâ 950.

Pagahjuschâ gadâ notureja 3 pilnas sapulzes (27. janwari, 23. aprilî un 24. nowembrî), 17 runas wihru sapulzes (12 kahrtejas un 5 ahrkahrtejas) un 42 preekschneezibas sapulzes.

Pilnu sapultschu wadonis bija F. Weinbergs. Runas wihru sapulzes wadija beedribas preekschneeks F. Grosswalds.

Daschadi raksti.

Edisona jaunakais isgudrojums.

Edisona wahrds gan buhs pasihstams wisâ apgaismotâ pasaulê. Un kà gan lai ari nebuhtu pasihstams, jo winsch eepasihstina wisu pasauli ar lihdz schim nedsirdeteem brihnumeem. Edisons peeder pee scha gadusimtena eewehrojamakeem isgudrotajeem elektribas laukâ.

Eewehrojams ir tas, ka Edisonam laimejas isgudrot arween ko praktisku, kas wisas pasaules satikssmê rada leelu pahrgrosibu. Sche lai tik peeminam wina isgudroto telefonu jeb tahlrunajamo eetaisi. Kur senak stundam ilgi aisgahja sasinojotees ar kahdu attahlaku weetu, tur tagad to war isdarit pahra minutu laikâ, meerigi sawâ siltâ istabâ atrasdamees. —

Senakôs laikôs bija loti gruhti ar tahlàm semem sasinatees. Pagahja mehnescheem ilgi, kamèr pa wisahtrako pastu spehja swarigas sinas nosuhtit no weenas weetas uz otru.

Peenahza laikmets, kur isgudroja dselszelu. Tagad satikssme bija neissakami weeglaka un ahtraka, nekà senak, kur pa semes zelu wajadseja braukt. Ari sinas nu wareja daudz ahtraki no weena apgabala uz otru aisweest.

Bet zilweka gars ar to wehl neapmeerinajàs; isgudroja pehdigi tagad katram pasihstamo telegrafu, ar kura palidsibu nu eespehjams minuschu laikâ sinas dabut no wisàm pasaules malam! Tee ir milsigi zilweka prahta panahkumi!

Sche aisnemtu par daudz laika, ja gribetu tuwaki isskaidrot, kas telegrafs ir un kà eespehjams, sinas tik ahtri pa wisu plascho pasauli suhtit. Peeteek, ja te saku, ka tas noteek ar elektrizitates jeb sibena spehka palidsibu.

Elektrizitatei, scham noslehpumainam dabas spehkam, luhk, ir diwejadas ihpaschibas, kas ne par ko nelaujas weena no otras schkirtees, tahs ir uz muhschu kopâ salaulatas; ja ari uz azumirkli rokas palaisch walâ, tad nahkoschajâ azumirkli atkal sneedsas roku rokâ. Mahziti wihri schahs diwas ihpaschibas nosaukuschi par positiwo un negatiwo elektrizitati. Ja nu scho brihnumigo spehku issuhta, lai aisnes kahdu sinu, teiksim no Rigas lihdz Zehsim, tad elektrizitate to isdara it ustizami; kamèr azis tik ko pamirkschkinajuschi, sina jau war buht Zehsis waj pat Peterburgâ! Bet isejot no Rigas schis spehks sadalas sawâs diwâs, nupat minetâs ihpaschibâs, — schis neschkiramais pahrits uz azumirkli atlaisch rokas, katrs sawu zelu skreedami, lai nahkoschâ azumirkli atkal Zehsis jeb Peterburgâ weens otram rokas sneegtu.

Lai schis spehks zelâ nenomalditos, bet droschi aiseetu uz to weetu, kur suhtits, tad jau no pascha pirmà gala wilka drahtis no staba uz stabu, kà to wehl scho baltdeen redsam. Nesinatneeki wehl tagad pee-eet pee telegrafa staba un klausas, kà „sinas laisch." Schahda klausischanàs ir gluschi aplama. Zilweks nemaz nedabù nedz redset, nedz dsirdet, kà sinas pa drahti eet; tas noteek neissakami ihsâ laikâ, weenâ pat azumirklî.

Pirmâ laikâ nu katrai elektriskai ihpaschibai wilka sawu ihpaschu drahti. Tà tad, ja gribejam sinu laist no Rigas lihdz Zehsim, tur katrâ sinâ wajadseja wilkt diwas drahtis, no kuràm pa weenu skrehja positiwà, pa otru negatiwà elektrizitate, lai tad Zehsis atkal saweenotos kopâ.

Bet ar laiku zilweks palika skopaks. Winsch bija isgudrojis, ka nemaz naw wajadsigs, katrai ihpaschibai wilkt sawu drahti; peeteek, ja weenu no winàm eelaisch semê, lai ta skreen pa semi, blakus sawam otram neschkiramam draugam, kas eet pa drahti gaisâ. Tà tad tagad, ja gribam sinu laist no Rigas uz Zehsim jeb otradi, war peetikt tikai ar weenu drahti ween. Tas ir leels panahkums! Jo nu aistaupa otrtik daudz drahtis un zitus isdewumus, kas ar to saweenoti.

Tà tas nu gahja lihdz muhsu deenam. Zilweks bija apmeerinajees ar teem wareneem panahkumeem, kas sasneegti.

Bet te nu atkal muhsu Edisons parahdas ar gluschi nedsirdeto sinu, proti, schis Amerikaneets grib buht tik skops, ka elektrizitatei nodomajis atnemt ari otro drahti. Winsch scho brihnumigo spehku, scho neschkiramo pahriti, grib peespeest, lai weens no wineem tek pa semi un otrs pa tukschu gaisu, kamèr sinamâ weetâ war weens otram atkal rokas sneegt!

Tà tad turpmak mums gaidams laiks, kur nemaz newajadsès stabus rakt un drahtis wilkt, kas maksà daudz naudas. Galwenakais pee jaunà isgudrojuma ir tas, ka weeta, no kuras sinu laisch, ir peeteekoschi augsti gaisâ, lai muhsu pahritis, proti, positiwà elektrizitate, nespehtu saweenotees ar negatiwo agraki, nekà tas wajadsigs, pee kam jaeewehro semes apakums. Tà tad, jo tahlaku kahda weeta ir weena no otras, jo augstaki jabùt tai weetai, no kureenes sinu laisch, kà ari tai weetâ, kur sanem.

Kà sinams, tagad pa besgaligàs juhras dibenu eet drahtis no weenas pasaules malas uz otru, pa kuràm telegrafa sinas skreen. Turpmak, ja Edisona isgudrojums israhdisees par derigu, ta nemaz nebùs wairs wajadsigs. Drahschu tauwas (kabelus) juhras dibinâ nogremdejot, maksà daudz naudas!

A—eets.

Gruhti saprotama ortografija.

Latweeschi jau rakstneezibâ labu soli uz preekschu tikuschi, bet tagad rodas wehl daschi wahrdi, kas runaschanâ gan pareisi saprotami, kad dsird no runataja pascha mutes, bet gluschi zitadi ir, kad tahdi wahrdi teek usrakstiti un nu wajaga lasit, ihpaschi tad, kad atrodas weenâ teikumâ diwi wahrdi, kureem katram sawa nosihme, bet burti tee paschi.

Te par peemehru esmu daschus teikumus ussihmejis, kurôs atrodas wahrdi weenâ ortografijâ, bet daschadu nosihmi:

1) Met to seenu gar seenu.
2) Laudis, kas pehz wezas wihses, walkaja wihses.
3) Strahdneeki skaldija malku, pa brihscham eedsehra brandwina malku.
4) Bagatais, kas luhdsa sawus draugus dsihrês, tee ari dsihrês.
5) Ziti teiza, ka ta esot pasaka, bet pehz luhdsa, lai wineem to pasaka.
6) Es pirku podu (katlu), weselu podu smagu.
7) Waj tee bija beri, kurus tu behri un wedi ar behri.
8) Dehli nesa dehli.
9) Kurts dsina saki, kad uguns wehl nebija kurts.
10) Lihdz kà gaisma sahka aust, meitas tuhlit steidsàs aust.
11) Es behru preeksch behru weesem.
12) Behru mahjâ eegahjuschi, redsejam weselu pulku behru sirgu.
13) Es mehru labibu preeksch mehru laikeem.
14) Wehl terminsch naw notezejis, jau atkal teesa to wehl.
15) Es malu krahsu uz pascha katla malu.

Kà jau mineju, wahrdeem nosihme katram sawa, bet burti tee paschi, kà: „wehl un wehl", „aust un aust". No scha redsams, ka Latweeschu waloda zit-

Sirgu pases.

Kreewu laikraksts „Свѣтъ“ dod padomu, eewest sirgu pases. Tà ka schi leeta sihmejas ari uf mums, tad nebûs leeki, ari mums to pahrdomat.

Minetais laikraksts raksta tà: „Trihs gadus wezu sirgu katram ihpaschneekam wajag atwest pee pagasta waldes jeb pee kahdas zitas eestahdes, kur top westa sewischka sirgu grahmata, kurâ japeeraksta: 1) sirga ihpaschneeks un wina dsihwes weeta; 2) sirga spalwa, gadi un wina pasihschanas sihmes; 3) kur eemantots un no ka; 4) kur pahrdots un kam; 5) sirga beigschanàs un 6) peesihmes.

Schi grahmata wedama tapat kà pasu grahmata. Dublikats janosuhta polizijas waldei, kur tas top usglabats. Sirgu ihpaschneeks turpreti dabu grahmatinu, kurâ top wiss augschâ minetais eerakstits. Tas wiss, kà peenahkas, ir japaraksta un jaapseegelê. Ihpaschneekam, kursch sawam sirgam pasi dabujis, wajag, sirgu pahrdodot, pirzejam nodot ari pasi un to pasinot sawam pagasta wezakam, kursch to pasino pagasta waldei, kur top isdaritas wajadsigàs peesihmes un top pasinots polizijas waldei. Ja sirgu pahrdod newis sawâ dsimtenê, bet tirgû jeb kur zitur tahlakâ weetâ, tad pahrdewejam japeenes sihme sawai pagasta waldei no tahs pagasta waldes, kur winsch sawu sirgu pahrdewis un kam atdewis pasi. Ja sirgs nobeidsees, tad ihpaschneekam tas japasino pagasta waldei un jaatdod bilete. Sirga pirzejam par to japasino sawai pagasta waldei un japeenes bilete, kura top grahmatâ eerakstita. Biletes schad un tad wajag pahrluhkot.“

Pehz scho rindinu rakstitaja domam schis lidseklis, ja ari ne uf reis atpestis muhs no sirgu sagteem, tad tomêr daris eespehjamu, sagto sirgu atrast. Katrs sirgs, kuram naw pases, top nokihlats, waj tas nu buhtu tirgû, jeb zitur kur. Schis lidseklis apgruhtinàs sagto sirgu pahrdoschanu. —p—

No eekschsemes.

a) Waldibas leetas.

Par arestantu pahrtikas teesas paseminaschanu. Eekschleetu ministra preekschlikumu par arestantu pahrtikas teesas paseminaschanu pahrspreedušc, walsts padome, sawâ saweenotâ walsts ekonomijas un likumu departamentu sehdê un wispahrejâ sapulzê, ka „W. W.“ sino, dewuse schahdu sawu nolehmumu:

No krona maksajamo naudas sumu preeksch arestantu ustureschanas pamasinat pagaidam 1892. g. pee wisàm apzeetinato schkiram par weenu peekto dalu gubernas, nowadu un aprinku zeetumôs, Peterburgas ismekleschanas zeetumâ, Maskawas laboschanas zeetumâ, arestantu laboschanas nodalâs, transportu un spaidu darbu zeetumôs, bet bes ka schis nolikums top isplatits ari uf Wislawas apgabala nowadu un Amura nowada generalgubernas zeetumeem.

Laukſaimneezibas ekspedizija. „Now. Wr.“ dabujuse sinat, ka domenu ministerija nolehmuse nahkoschâ wasarâ isrihkot laukſaimneezibas ekspediziju uf gubernam, kas zaur nelabo plauju peemekleti, dehl ispehtischanas, kahdi lidsekli buhtu leetojami, lai nahkotnê tahdu nelaimi waretu nowêrst.

b) Original-sinojumi.

No Mangaleem (Dinamindes draudsê). Lihdſ schim Mangalôs nedsirdeja par „kramplauschu kungeem“, bet nu, laikam garo laika labad, tee sahk schur un tur sawu „nagu“ ismehginat. Tà nakti no 9. uf 10. februari Sm. saimneekam issagta ij klehts zuhku gala un peens ap 50 rbl. wehrtibâ. — Swetschu deenâ Mangalu muischas krogâ, ballê, iszehlàs labi eesiluscho jaunekłu starpâ sihws „kautinsch“; ar nascheem, rungam un ziteem stâmeem daikteem apbrunojuschees, tee sahka duhschigi karot; pehz kautina israhdijàs, ka wairaki no scheem bija stipri eewainoti, kuri nu warès sawas bruhzes daschas nedelas dseedet. Loti jawehlas, ka par tahdeem gadijumeem nebuhtu wairs jasino, bet starp mums reis mostos zentibas gars uf kopigeem, kreetneem darbeem un mehs sahktum eeradinatees, walas brihtinus leetderigi isleetot, sew par swehtibu un labklahjibu. Ja mehs wairak zenstos tikt pee turibas un neisleetotu sawu laiku neleetigi, sawus gruhti, suhri sawahktos graschus Trimpum seedodami, tad muhsu apkaimê nemaſ nebuhtu jasuhrojas: „Gruhti laiki, maſ naudas“, kà tas tagad noteek. Zeresim turpmak wisu labu. — Laiks pehdejâ laikâ ir pee mums loti grosigs, te weenu deenu salst lihdſ 20 gr. Reom., otru deenu atkal siltums lihdſ 4 gr. Libeetis.

No Osoleem, Leepkalnes draudsê. Osoleeschi jau gadu 20 kamêr sawas mahjas par dsimtu eepirkuschi, bet zik no teem tahs ari aismaksàs, ir schim brihscham jautajums. Seme Osoleescheem ir daschada, gan stipra mahla, gan ari weegla, smiltaina un akmainaina. Semi apstrahdajot, daschi leeto Wahzu jeb Sweedru ween- un diwjuhgu arklus, daschi atkal „kaschà“ wehl ar teem pascheem sentschu „arklineem“. No semkopibas maschinam gandrîs weenigà, kas pee schejeeneescheem wispahrigu zeenischanu eeguwuse, ir wehtischanas maschina. Sehschanu un plauschanu wehl isdara weenigi ar rokam, tik kukot gan jau sahk weztehwu springulu weetâ leetot sirgus ar „kukamo bluki.“ — Osoleescheem, kas peeder pee Leepkalnes draudses, ir dibinatas diwas pagasta skolas: weena luteru un otra pareistizigu. Luteru skola ir eeweetota walsts mahjas otrâ galâ, bet pareistizigo skola ir no tihra muhra uszelta. Pareistizigo skola atrodas kahdus 50 solus no leelzela atstatu un kahdu zeturtdal werstes no smuidra egliu mescha. — Preeks aisnem sirdi, laikrakstôs lasot, ka schur tur top labdaribas beedribas dibinatas, kuràm pee lauschu isglihtibas leels swars. Beedribâs teek atklahti isskaidroli daudſ underigi jautajumi, kas loti noderigi zilwekam par redses paplaschinaschanu. Bet, deemschêl, teatris, jautribas wakari un beedriga sadsihwe sche wehl lihdſ schim naw warejuschi eesaknotees. Tadêl nebûs nekàds brihnums, ka krogu dsihwe sche leelâ kuplumâ. Waj nebuhtu peenahzis laiks, Osoleescheem dibinat labdaribas beedribu, kur tad wini waretu walas brihtinus leetderigi pawadit, bet newis krogu telpas apmeklet?! Leons.

No Aumeisteres puses. Mihlo „Mahjas Weesi“! Tawi sweizinajumi un jauna gada laimes nowehlejumi sneedsas tahlu un tuwu, katrâ tanî tauteescha buhdinâ, kas tik ir tawas lapinas mihlotaji un tawu pamahzoschu padomu zeenitaji. Tu pastahsti par wisàm Baltijas labdaribas beedribam, kà tahs ar zeenibu ir ruhpejuschàs par isrihkojumeem Eeksch-Kreewijas truhkumzeetejeem par labu. Bet muhsu Aumeistera puses labdaribas beedriba jau sen dus saldâ meegâ. Ekur tauteeschi! Te nu bija, te isbija! Teatra dekorazijas mehtajas kà bes peederibas, un beedribas eekrahtais naudas kapitals stahw kà nesinâ. Bibliotekas grahmatu skapis ari wairs neteek atwêrts un lasitaji ir kà peekususchi. Dseedataju koris no wairak wadoneem ari tika atstàts un isklihdinats. Tee tagad beeschi ween krogôs Trimpum usdseed un swehtdeenâs mahjâs kahrtis sit. Tas wiss tà rahdas, kà deesin kam par spihti. Bet zeriba nepamet kaunâ. Ar preeku gribam drihs sagaidit muhsu labdaribas beedribas isweseloschanos.

Gauşenu Davids.

Wehl no Aumeisteres puses. Pehdejâ laikâ muhsu pagasta walde nekahdi newareja isgainitees no weltigàm raisem un darischanam. Schinî isgahjuschâ gadâ ar skrihwera jeb pagasta rakstwescha peenemschanu un atkal atraidischanu ween galâ newareja tikt. Pirmâ kibele eesahkàs zaur to, ka skrihweris Meschul kgs, kas 18 gadus te sawu weetu ispildija, pats atteizàs no amata. Wisu pagasta rakstu un dokumentu atnemschana wilkàs wairak nekà pusgada sem jaunà skrihwera K. kga wadibas. Tagad nu atkal peenehma jaunu skrihweri Gupera kgu ij Plahneem. Lai Deews winam palidſ sawa amata darbu ar godu kahrtibâ west.

Gauşenu Davids.

No Sehrpils. Sehrpils muischâ pagahjuschâ rudenî labibas kaltetawa lihdſ ar kahdeem 140 puhreem rudsu, zaur kaltetawas nepareisu eetaisi, krita uguns leesmam par upuri. Ihsâ laikâ pehz tam uszehla jaunu kaltetawu, bet ne ar labaku eetaisi un tadêl atkal 22. janwara wakarâ Sehrpili iszehlàs uguns. Par laimi uguni laikus pamanija un leeleem puhlineem breesmas nowehrsa. J. S.

No Ehrgleem. Swaigsnes kgs „Mahjas Weesa“ 50. numurâ p. g. ir rakstijis par Ehrgleneeschu lepnibu, par liniju-droschkam, schuhpotnem un beedribas nihkschanu. Sawâ rakstâ S. kgs ir loti maldijees. Lepnibas Ehrgleneescheem newaru ne kur atrast, ne apgehrbâ, ne runâs, ne zitâ istureschanâ. — Rakstitajs ir sazijis: „Saimneeks muischâ reisejis schuhpones, kur leelkunga behrni schuhpojotees. Pahrbrauzis mahjâ, tuhlin brauzot uf Rigu, schuhpotnem dselschus apstellet preeksch sewis.“ Tahdas schuhpotnes, kuràm dselschi Rigâ jaapstelle, naw redsetas ne Ehrglu muischâ, ne ari saimneekeem. Trihs stabi, (t. i. trihs mahjâs), kur schuhpotnes bijuschas, wehl tagad redsami. Mahju pnischi tahs bij pa deenas wideem taisijuschi un kaiminu kalejs bij dselschus dahwinajis, tad par swehtku deenam ari saimneeks strikus preeksch schuhpotnem neleedsa. — Liniju droschkas Ehrgleneescheem wairak nesinu, kà diwas: weena ir Ehrglu draudses skolotajam un otra kahdam no schejeenes saimneekeem. — Rakstitajs wehl peeminejis par wahjeem, nespehzigeem sirgeem, ka nespehjot ratus pawilkt. Ja sirgi buhtu tik nespehzigi, tad newaretu wis west slihperus un bakkus. Weens pats saimneeks ir nopelnijis lihdſ 300 rbl. schinî seemâ. — Rakstitajs wehl sazijis: „ka beedriba ejot wairak atpakal, nekà uf preekschu.“ Ehrglu labdaribas beedriba usnem jau zeturto gadu un war preezatees, ka beedru skaits nemasinojas, bet wairojas. Winai ir sawas mantas uf 200 rbl. wehrtibâ, ir droschibas kapitals. Beedriba katru gadu seedo nabageem un bahrineem. Augstskolu skoleneem ee-eja katrâ isrihkojumâ par brihwu. Michelsonu Janis.

No Baldones, Bauskas apr. Janwara mehnesî wairak sneega sasnidsis, tà ka lauki apklahti un nabagi sakischi, baribu mekledami, nahk mahjâ un apgrausch auglu kozinus. — Pa Baldones mescheem zehrt slihperus, bakkus, brujas un malku, kurus par maksu aisweд uf Daugawmalu. — Kahds schejeenes melders bij salihdsis ar koku tirgotaju, Schihdu, wairak tuhkstoschu koku pa Misas upi uf Rigu aispludinat. Lihgums bijis tahds, ka tam, kas atkahpjas, tuhkstoschu rubku jamaksà. Bet melders pehz tam aprehkinajis, ka sadereto newarès zauri west, un tadêl atkahpàs no lihguma. Schihdinsch gan peelaidàs par kahdeem 600 rbl., bet melders naw ar to meerâ un eesûdſ teesâ. Dsirdès, kà wineem pehzgalâ isdosees. Tikums.

No Stelpes, Bauskas apr. Nakti uf 31. janwari sch. g. sagli bija eelaususchees S. mahjâ, kur issaguschi galu un miltus. Tagad atkal 6. februarî, tanis pat mahjâs, nosagta 6 gadus weza kehwe. Sagli wehl naw peenahkti. J. B.

No Wezum muischas, Bauskas apr. Zik apdomigi un prahtigi jarihkojas ar darba rihkeem, to peerahda sekoschais atgadijums. Kahds schejeenes saimneeka puisis, loti tschakls un kreetns strahdneeks, kahdâ wakarâ gahja pehz lopu baribas. Panehmis mehslu dakschas, winsch eet ratnizâ. Winsch panem sekunns kahta galâ un sweesch tos uf augschu, gribedams seenu semê dabut. Bet sekunni lez atpakal un uskrit puischam tik nelaimigi uf galwu, ka winsch tuhlit pee semes pakrit, stipri eekleegdamees. Sekunni winu bija stipri sadurstijuschi, tà ka leelâs sahpês mozijàs. Mahjas eedsihwotaji, waimanas sadsirdejuschi, peesteidsàs nelaimigajam klaht un winu nonesa istabâ. Puisis pehz ilgas wahrgschanas, dakteram palidsibu sneedsot, tagad nu ir atweselojees. J. B.

No Krona Misas Breedenes. Swehtdeen, 9. februarî, muhs eepreezinaja weetejais dseed. koris, sem skolotaja Kirstein kga wadibas, ar dseedaschanu, rotalam un deju, Breedenes muischas plaschaiâs telpâs. Lai gan publikas nebija pahrleeku daudſ eeradees, tomêr plaschâs telpâs jautraki padsihwojam. Musiku spehleja Beresinska stihgu orkestris, kam schejeenes apgabalâ slawenakà musika. Par kahrtibu bij deesgan gahdats. Daudſ laimes wehleju dseed. korim, uf preekschu wehl kuplaki seedet!

Kads vecsis.

No Dinaburgas. 6. dezembrî p. g. zeen. Welzer mahzitajs kristija kahdu Schihdu ewangelijumaluterisku tizibâ, kas pee wina Griwâ 6 mehneschus bij gahjis deewgalda mahzibâ. Swehtâ kristibâ winsch dabuja tos wahrdus „Markus Jahnis“. Pehz sw. kristibas winsch tuhdal baudija sw. wakar-ehdeenu. Lai Deews dod, ka winsch paliktu tahds, kà pee kristischanas tika teikts: „Redsat, kur ir ihsts Israeleets, eeksch ka wiltibas newaid.“ — 10. februarî, pehz pusdeenas, lokomotiwes kurinatajam Girgensonam, te pee Rigas-Dinaburgas stazijas gadijàs ta nelaime, ka uf dselsszela sleedem, gluma ledus dehl, pakrita, bet newareja tik ahtri uszeltees un tadêl tam tika abas kahjas nobrauktas; ari rokas un ribas esot salaustas. To paschu deenu preeksch pusnakts, leelas sahpes zeeschot, nelaimigais aisgahja Deewa meerâ. Seewa, bes behrneem, winam pakal raud. Sbrgs.

No Kreslawkas, Witebskas gub., Dinaburgas apr. Lemeschowka sahdschâ. 17. janwarî sch. g. notika schahds behdigs atgadijums. Diwi sehni, abi brahlu behrni, no kureem Peteris K. 19 un Donats K. 14 g. wezi, spehleja kahrtis. Tahlak spehledami wini abi sanahza strihdû, par ko Peteris Donam eesita ar roku, bet Dona sakehra podu dakschkinas un ar dselscha galu eeduhra Petera waigâ, tà ka nelaimigo wajadseja nowest Kreslawkas slimnizâ. Bet dakteri winu newareja glahbt, jo duhreens bija gahjis zauri lihdſ rihklei. Nabadsinsch ne diwas deenas nesadsihwoja un breesmigas sahpes zeesdams nomira. Atkal peerahdijums, ko newar padarit palaidnigs behrns. Oşu Janis.

c) Baltijas notikumi.

Kemeru sawstarpejas palidsibas beedribas statutus pee ugunsgrehkeem eekschleetu ministrija 17. janwarî 1892. g. apstiprinajuse.

Mahlpils apgabalâ, kà „B. W.“ sino, plosotees kakla sehrga (difteritis), tà ka daschâ swehtdeenâ 4—5 behrnus guldinot kapsehtâ.

Par Limbaschu pilsehtas galwu apstiprinats Heinrich Kruhse, par wina weetneeku — Aleks. Tiels.

Par Limbaschu psalmotaju eezelts Jwans Leetaweets.

Par Rujenes psalmotaju eezelts Nikolajs Agronomows.

Par Butschauskas psalmotaju eezelts Grasdones palidsibas skolas skolotajs Antons Goldmanis.

Kursemes jauno gubernatoru, kambarkungu Swerbejewu, kà „D. Z.“ sino, scho zeturtdeen gaidija Jelgawâ atbrauzam.

Pasta-telegrafu krahjlahdes Kursemes gubernâ tapuschas atwehrtas: Zahbelê, Piltenê un Skrundâ.

Kursemes semneeku pagastôs, kà „K. G. A.“ sino, esot pawisam 98,327 sirgi.

Par Bauskas pilsehtu ahrstu eezelts Dr. Karlis Bleiers.

Laschu pagasta wezakais Kristaps Wihtols eezelts par Aisputes aprinka kara klausibas komisijas lozekli uf nahkoscheem 3 gadeem.

Par nodomato Leepajas-Aisputes dselsszela buhwi „Lib. Tgsanz.“ sino, ka pehz eepreeksch sastahdita aprehkina schis dselsszelsch maksaschot 744,957 rbl., jeb 17,000 rbl. katra werste. Sleeschu platums buhschot 3½ pehdas. Dselsszelam nodomats eegahdat: 3 lokomotiwes, 4 pasascheeru wagonus, 30 pretschu wagonus un 10 platformas. Dselsszelam buhschot 3 stazijas ehkas: Leepajâ, Aisputê un Aisterê.

Wentspils 3. behru lahdes statutus apstiprinajis eekschleetu ministris 16. janw.

d) No zitàm Kreewijas pusem.

Sewischka komiteja treschdeen, 29. janwarî, Wina Majestates pascha Anitschkowa pilî notureja desmito Wisaugstaki apstiprinatàs sewischtàs komitejas sehdi sem Leelknasa Tronmantneeka presidijas.

Schai sehdê komiteja nolehma pabalstit sekoschi minetu guberim komitejas: Kasanas gubernas komiteju ar 200,000 rbl.; Woroneschas ar 100,000 rbl. un 100,000 pudeem labibas; Simbirskas ar 90,000 rbl. un 200,000 pud. labibas; Tambowas ar 50,000 rbl. un 90,000 labibas; Permas ar 9000 rbl. un 200,000 pud. labibas; Wjatkas ar 100,000 rbl.; Ufas ar 100,000 rbl.; Tobolskas ar 25,000 rbl.;

---

tauteescheem gruhti jo gruhti mahzamia un saprotama. Bet wisleelakais gruhtums teek uslikts teem, kas schinî leetâ ir, tà sakot, tee zelmu lauseji, muhsu pagasta skolotaji: teem janes un ari teescham tee nes to smagako rastu.

Masajee audsekni, Latwju tautas behrni, teek no wezakeem uf skolu aiswesti un skolotajam nodoti un nu no scheem par dascheem gadeem wajaga isskolot kreetnus skolotajus, mahzitajus, teesas kungus u. t. t.; waj tas bes puhlem un bes skolotaja labas gribas un apkerschanas?!

Bet lai par daudſ tahlu nenoeetu no leetas, tad wajadsetu peenemt isschkirschanas sihmes, kur leetojamas gruhstàs silbes un kur steeptàs. Jo kamêr naw schahdi tumschi wahrdi islaboti, skolotajam ir loti gruhts usdewums, behrneem pareisi eemahzit lasischanu, kad behrns wehl naw eepasinees ar walodas mahzibu. Z. P.

Nelaimigee winnetaji.

Pehz bagatibas dsenas katrs, bet neba nu tas jau tas laimigais, kas to sasneedsis. Ka tas pateesiba, to pehdejâs deenâs ruhkti peedsihwojis kahds A. Bogdanowa kgs Pleskawâ.

Kà zeen. lasitajeem sinams, pirmâs sinâs par labdaribas loterijas winnesteem atradàs daudſ kluhdu, kadêl ari „Mahjas Weesis“ nepasteidsàs, tahs nodrukat, lai dascham labam nebuhtu pehzak suhri jaschehlojas par isnihzinateem preekeem.

Zik nepatikschanu zaur aplamu winnestu rahditaju nodrukaschanu war zeltees, par to ari te Rigâ schinis deenâs dsirdeja walodas. Prot, kahda maises galda turetaja, pehz pirmajeem awisês nodrukateem sinojumeem par labdaribas loterijas winnesteem, bijuse winnejuse 10,000 rbl. Saprotams, ka preeks besgaligi leels, kadêl pazeenajuse wisus wihnuscha weesus uskoschameem un dsehreneem, kas winai ismaksajis ap simts rbl. Bet drihs ween preeki pahrwehrtuschees behdâs, jo israhdijees, ka awisês winnests bijis aplam nodrukats. Tà tad nu netik ween eedomatee 10,000, bet wehl ari patehretee simts rbl. wehjâ!

Wehl daudſ nelabaki gahjis jau augschâ minetam Bogdanowam. Prot, Pleskawas pilsehtas Lapa sawâ 11. numurâ nodrukajuse sinojumu, ka Bogdanows labdaribas loterijas islosejumâ winnejis wisleelako winnestu, prot, 100,000 rbl. Kahdas mokas nabadsinsch iszeetis, par to winsch pats minnetai awisei peesuhtijis schahdu rakstu:

„Zeenita redakzija! Juhsu awises 11. numurâ atradàs sina, ka es esot labdaribas loterijas islosejumâ winnejis galwenako winnestu, 100,000 rbl. leelumâ. Nudeen, tizat man, schahs sinas dehl man no 6. februara sahkot wairs nemaſ naw meera! No agra rihta lihdſ pat wehlam wakaram pee manàm durwim pastahwigi swana, nepeekusdams es atweru durwis, domadams, ka warbût nahk kahds weikala darischanâs, — tomêr wisu zauru deenu man usmahzas wisadi sweschneeki, weens pehz otra man laimes wehledami un — palidsibu luhgdamees. Daschi pat taisni luhdſ, lai leelo winnestu ar wineem dalot uf pusem. No rihta lihdſ pat wakaram es topu apbêrts wehstulem, kurâs waj nu luhdſ pabalstu jeb lai no winnesta wineem kahdu dalu atmet. Es wairs nemaſ nejaudaju ne paêst, man nebod meera atpuhstees. Pats wairs nesajehdsu, kas noteek manâ dsihwokli un galwâ. Ja wakarâ gribu iseet pastaigatees, tad mani apstàj dutscheem wisadu dahwanu luhdsejn, daschi uf mani rahda ar pirksteem, saukdami: „Luhk, tur aiseet leelais naudas maiss!“ Nekur es wairs neatrodu meera. Nudeen, wairs nesaprotu, kur lai mekleju patwehrumu, ja negribu dsihws lihst kapâ. Sawam wisniknakam eenaidneekam es newehlu, ka winsch winnetu leelo winnestu.

Ar schahm rindinam es Pleskawas publikai atklahti pasinoju, ka es nedſ tagad, nedſ kahdreis sawâ muhschâ wehl ne-esmu ne plika grascha winnejis un ari turpmak newehlos winnet, tadêl ka „naudas maiss“, kas leelu sumu winnejis, ir tas nelaimigakais zilweks pasaulê, kà to pats tagad pahr pahrim esmu peedsihwojis. Man ir tikai weena weeniga wehleschanàs, prot, — to nopêrt, kas tik launâ prahtâ wareja pasaulei aplam ispaust, ka esmu leelo winnestu winnejis!“

Nabaga Bogdanows! —eets.

Tulas ar 100,000 pud. labibas; Nischnij-Nowgorodas ar 100,000 pud. labibas un Samaras ar 40,000 pud. labibas; kà ari — atwehlet Dawidowa kundsei 35,000 rbl. dehl darbnizu eerihkoschanas preeksch seeweescheem Woroneschas gubernâ.

Komitejas kasei kà dahwajumu eenahzis, kà „Praw. Westn." sino, 1., 2., 3., un 4. februari 1892, kopâ 17,542 rbl. 35 kap., kopâ ar agrako 966,678 rbl. 65 kap.

Labdaribas loterijas biletu otrais un pehdejais isdewums par labu 1891. gadâ zaur nelabo planju peemekleto apgabalu truhkumzeetejeem 12. dezembrî 1891. gadâ Wisaugstaki apstiprinats.

Otrais labdaribas loterijas biletu isdewums taps isdots par 6 miljoni rubleem taisni uf tahda pat pamata, kà 18. nowembrî 1891. gadâ Wisaugstaki apstiprinatais labdaribas loterijas isdewums.

Isloseschanas terminsch taps issludinats sawâ laikâ.

Biletu un kuponu pahrdoschana taps isdarita: walsts bankâ, winas kantorôs un nodalâs, Peterburgas un Maskawas banku krahjkases nodalâs, krona rentejâs, pasta un telegrafu resora eestahdês un pee Sarkanâ krusta beedribas, pee dselszeju kasem, priwat-bankâs, banku kantorôs u. t. t.

Lai krahpschanas nenotiktu, kas waretu tapt isdaritas zaur wezàm biletem, labdaribas loterijas komiteja atsinuse par derigu, issludinat atklahtibai preeksch eewehroschanas, ka 12. dezembrî 1891. gadâ Wisaugstaki apstiprinatas otràs labdaribas loterijas biletes, kas turpmak taps pahrdotas, par isschkiribu no pirmajâm, preekschpusê buhs gaischi bruhnas krahsotas, kurpreti pirmais isdewums bij sili krahsots. Bes tam biletu augschejôs stuhrôs redsams skaitlis „2" un wirs walsts wapena wahrdi „otrais isdewums" (второй выпускъ).

Wisaugstaki apstiprinatas labdaribas loterijas komiteja issludina „Waldibas Wehstnesi", ka otrà isdewuma loterejas biletes taps sahktas pahrdot ar 10. februari sch. g. Winnestu isloseschana taps isdarita tuhdal pehz biletu ispahrdoschanas, kas notiks ne wehlaku, kà augusta mehnesi 1892. g. Isloseschanas deena taps sewischki issludinata.

3000 truhkumzeeteju loterijas biletes palikuschas nepahrdotas, kas zaur to nahzis, ka biletes pahrdoschanai nebijuschas weenlidsigi isdalitas, ko turpmak raudsischot nowêrst. Daudsâs weetâs, biletu truhkuma dehl, naudas kahrigi zilweki nehmuschi pa 25 rbl. gabalâ un wehl dahrgaki.

100,000 rbl. leelais winnests, kà Peterburgas awises apgalwo, nekritis wis weenai personai ween, bet peezàm, kureem katram saws kupons. Starp laimigeem winnetajeem min kahdu generalu, kahdu skolotaju, kahdu weschereeni, kahdu kehkschu un kahdu ugunsdsehseju.

Margarina sweests. Par margarinu nosauz tahdu sweestu, kas mahksligi pagatawots no leellopu taukeem. Pehz isskata tas lidsinajas pilnigi lopu sweestam un tà tad nesinatneeku ahtri war peekràpt. Waldiba gan islaiduse nosazijumus, ka weetâs, kur margarinu pahrdod, tas jatur sewischkôs traukôs, uf kureem usraksiits „margarins". Bet neba nu truhksi krahpneeku, kas laudim pahrdod mahksligi pagatawotu sweestu par ihsto. Tà nupat awise „Now. Wr." sino, ka Peterburgâ atrasts kahdi 2000 pudi tahda mahksligi pagatawota sweesta, kas tapis aissehgelets un apkihlats. Daudsâs pahrdotawâs atrasts sweests, kuram wairak kà puse peemaisits margarina klaht. Ari Rigâ uf scho nebuhschanu greesta wehriba. (Sk. Polizijas sinojumus).

Warschawà, kà Polu laikraksti sino, notizis nesen atpakal kahds sawads sagifteschanas atgadijums. Kahda jauna dahma, buhdama lihdf schim pilnigi wesela, eesahka peepeschi slimot. Tapa eewehrota spehku masinaschanàs, redses spehjas truhkums, lozekku trihzeschana, sirds pukšteschana un zitas sihmes, kas leezinaja no lehnas sagifteschanas. Kad ehdeenu pahrmainischana neko nelidseja, peesauktais ahrsts gahja pee winas drahnu ismekleschanas, kur tapa atrasts, ka X. jaunkundse nesaja kahdu gaischi jarkanu Breslawâ pirktu sihda jaku. Jaku kimiski ismeklejot israhdijàs, ka pee tahs bij atrodamas stipras gifts dalas, pehz kam, kad schis apgehrba gabals bij atmests, slimoschana mitejàs. Jaka tapa nosuhtita Breslawas teesam un pasinots, kahdâ magasinâ ta pirkta.

No Mirgorodas aprinka raksta awisei „Kijewsk. Slowo", ka tur notizis sekoschs behdigs atgadijums: Agri no rihta Snewezas zeematâ eeradàs traks wilks, kursch meerigi, bes ka padarijis kahdu kaunumu, tezeja zaur zeematu uf tuwejàm ganibam, pehz kam tas peepeschi otrâ galâ atkal parahdijàs. Teitan tas sakoda wairak sunus un eestrehja semneeka Gorobeza sehtas widû; semneeks eesahkumâ usskatija to par traku suni, sagrahba kahdu nuhju un gribeja to nosist; bet wilks metàs tam wirsû, saplehsa Gorobezam kaschoku un swahrkus un eeskramba'a to plezâ. Beidsot isdewàs wilku isdsit if zeemata, uf ko wilks nosuda meschâ. Bet ap pulksten 4 pehz pusdeenas schihs pats wilks eeradàs, kahdas 5 werstes atstatu no Snewezas zeemata, Komischnas muischâ, kur tas padarija daudf breesmu. Neluhkojotees uf to, ka tas sakodis daudf lopu — par upuri krituschi ari 4 zilweki. War buht, ka daudf wairak laudis buhtu tapuschi eewainoti, ja kahdam semneekam nebuhtu laimejees, to nogalinat. Isdsirdis lopu bauroschanu un nahwigo sunu reeschanu, semneeks, uswilzees kaschoku, dewàs lauka. Wilks krita tam tuhdal wirsû. Semneekam laimejàs sawu duhri eegrust wilkam rihklê un tad to nogâst gar semi, pee kam kahds sunis tam sirdigi palihdseja, wilkam mugurâ usbrukdams. Uf semneeka palidsibas sauzeenu peesteidsàs tam wina seewa un pahrschkehla ar zirwi wilkam galwu. Kahds weterinarahrsts apluhkoja nogalinato wilku un konstateja, ka tas bijis traks. Sakostee tuhdal dabuja pirmo ahrstu palidsibu weetejâ slimnizâ, pehz kam tee tapa nosuhtiti uf Harkowas bakteriologisko staziju uf Harkowas semstes rehkina. Trihs slimneeki tagad jau atgreesuschees atpakal un juhtas ihsti weseli; weens no wineem, kursch bijis stipri galwâ sakosts, turpat Harkowâ nomiris.

Lutomiras aprinki, kà „Dzennik Lodzki" sino, Neras upe stipri pahrpluhduse. Uhdens wairums dewees ar tahdu spehku uf preekschu, ka krastôs israhwis leelus kokus ar wisàm saknem. Uhdens isplatijees pa laukeem un plawam leelâ tahlumâ un samaitajis eewehrojami daudf seemas labibas. Lutomirâ uhdens isahrdijis dalu no akmenu sehtas, kura eerobeschoja klosteri, un uf Konstantinowas-Schadekas schosejas isahrdijis tiltu.

No Rigas.

Rigas apgabalteesas presidents Maksimowisch kgs no sawa atwalinajuma scho treschdeen pahrbrauza mahjâ.

Rigas pilsehtas 4. eezirkna meerteesnesis pahrzehlis sawu teesas lokalu uf Aleksandra eelu, namâ Nr. 53.

Rigas garigâ feminarijâ, uf Wisaugstaki apstiprinatà sw. Sinoda nolehmumu, turpmak usnemami 120 un garigâ skolâ 150 audsekni. Tiklab seminarijâ, kà ari garigâ skolâ pee kahrteja schtata jaatstâj 60 pilnas stipendijas; bet jaundibinato, pahrejo stipendiju weetâ janoleek sinams skaits pusstipendiju pa 70 rbl. un proti 30 pusstipendijas preeksch seminarijas, 40 pusstipendijas preeksch garigas skolas. Pilnas un pusstipendijas isdalot, jaeewehro sekoschà kahrtiba: a) 20 pilnas stipendijas atwehlamas weetejàs garidsneezibas behrnu audsekneem; b) pahrejas 40 pilnas stipendijas seminarijâ un 40 stipendijas garigâ skolâ, tapat ari nosazitais skaits pusstipendiju isdalamas Jgaunu, Latweeschu un ari Kreewu dsimuma behrneem, pehz winu zeenibas, stipendijas dabut. Tee, kuri prot pamatigi Latweeschu walodu, dabù leelalu stipendiju jeb pusstipendiju skaitu.

Peterburgas Ahrrigas dseed. beedribà par preekschneeku eewehlets P. Behrsinsch.

Pahrdaugawas Latw. Amatneeku pal. beedribai par preekschneeku eewehlets R. Amatneek kgs.

Rigas behru lahdes „Draudsiba" lozekku palihdsibas kases statutus eekschleetu ministrija 16 janwarî 1892 apstiprinajuse.

Rigas rikschbrauzeju beedriba isgahjuscho swehtdeen isrihkoja pirmo skreeschanos schini seemâ. Kà bija issinots, schinî sazensibas rikschoschanâ kahdâ nodalâ peelaida ari sirgus, ko audsinajuschi paschi Baltijas semneeki, par ko, peeteizotees, wajadseja usrahdit apleezibu no pagasta waldes, ka sirgs pascha audsinats un pascham peeder. Uf scho sazenschanos bija peeteikti schahdi semneeku sirgi: 1) Anfis, duhkanais ehrselis, 7 gadus wezs, peederigs Jahnim Dadsim no Wilseneem (Widsemê); 2) Mascha, gaischbruhna kehwe, 8 gadus weza, peeder Ludw. Richteram no Osolmuischas (pee Jelgawas); 3) bes wahrda dseltenbruhns sirgs, 6 gadus wezs, peederigs H. Rositem no Eikascheem (Widsemê); 4) Mascha, balta kehwite, 7 gadus weza, peederiga Dawim Kalninam no Katlakalna (pee Rigas); 5) Dschons, duhkanais ehrselis, 4 gadus wezs, peeder. Jahnim Brambatam no Rujenes (Widsemê) un 6) Maja, melna kehwe, 7 g. weza, peederiga Peterim Jahtneekam no Koses (Widsemê). Sazensibas rikschoschanâ pirmo godalgu winneja Anfis, otro — Dschons, — trescho — Richtera Mascha un zeturto — Kalnina Mascha. Maja un Rosischa dseltenbruhnais sirgs nepeedalijàs pee sazensibas.

Rigas-Dinaburgas dselszela apgrostjumi turpmak taps likti taisni sem waldibas kontroles.

Wiltoti 10-rublu gabali parahdijuschees Peterburgâ, kadêl wajaga buht labi usmanigeem. Wiltotee 10-rublu gabali apsihmeti ar 1887. gada skaitli.

Zeen. lasitajeem pee scha numura pasneedsam sewischkâ peelikumâ rahditaju par labdaribas loterijos isloseju winnesteem, kà to issludinajuse walstsbanka Peterburgâ.

Deenas pawehles Rigas pilsehtas polizijai. Pilsehtâ, jeb jo sewischki pa pilsehtas laukumeem un alejam pastahwigi redsami sunu bari apkàrt blandamees. Kà eemeslis preeksch tam atrodams winu ihpaschneeku newehribâ, kad kuzem tezeschanas laiks. Lai nepeeklahjigi skati taptu nowehrsti, wajadsigs kertees pee derigeem lihdsekleem, kamdêl usdodu eezirknu pristawu kungeem, zaur nowadu usrangeem likt darit sinamu wiseem sunu ihpaschneekeem, ka wineem bes kaut kahdas isrunas nahkas kuzes, par winu tezeschanas laiku, turet atschkirtâs telpâs, pee kam tahs islaischamas uf eelas tikai zilweka pawadibâ un pee strika. Tahdas personas, kuras mahjas apstaktu waj sawa amata dehl nespèj ispildit schahdu preekschraksiu, usaizinajamas, lai winas nodod sawas kuzes par tezeschanas laiku Ahgenskalna lopu patwerfmê, kas stahw sem lopu aissardsibas beedribas, sauktas „Rigas dahmu komitejas lopu patwerfmes" usraudsibas. Schahs patwerfmes pahrwalde stahjusees ar mani sakarâ un apsolijusees nemt dalibu pee schahdu nepeeklahjigu skatu nowehrschanas, nemdama kuzes pilnâ apgahdaschanâ — un proti, pret koti mehrenu atlihdsinaschanu — 40 kap. lihds 1 rbl. par nedelu, luhkojotees uf to, kahdas sugas un kahda leeluma suns. Pristawu kungeem eeteikdams par scho leetu ruhpetees, usdodu, kertees pee peederigeem lihdsekleem, lai schahds nolikums top pasinots wiseem sunu ihpaschneekeem, lai wini waj nu paschi atschkir sawas kuzes weenas, jeb ari tahs nodod par tezeschanas laiku lopu patwerfmê.

— Publika sahkuse schehlotees un polizijai eenâk leelâ mehrâ suhdsibas par maises zepejeem, kuri sawâ amatâ naw deesgan apsinigi, t. i. naw apsinigi nepeezeeschami wajadsigâ pahrtikas lihdsekla isgatawoschanâ. Schahdas suhdsibas nesihmejas tikween kà uf slikto materiala kwalitati, uf maises jehlumu un nepeeteekoscho swaru, bet ari uf zitadàm maisê atrodamàm weelam, kà par peemehru daschadu netihrumu, pelu aftem, stilka gabaleem, naglam u. t. t. Minetee apstakli leezina bes schaubischanas par to, ka zeptuwu telpas naw leetderigi eerihkotas, ka truhkst wajadsigàs ruhpibas par skaidribu un ka top par mas greesta wehriba uf sanitariskàm wajadsibam pee zeptuwu eetaisem, kà ari sellu un mahzekku darbibu. Lai schahdas nezeeschamas nekahrtibas taptu nowehrstas, usdodu eezirknu pristawu kungeem, ussâkt kahrtigu maises zeptuwu pahrluhkoschanu sawôs eezirknôs un usaizinat weetejos pilsehtas ahrstus, nemt dalibu pee schi darba. Isdarot schahdas rewisijas, jaapluhko wiss materiala krahjums, if ka pahrdodamà preze top isgatawota, pee kam nahkas greest sewischku wehribu uf nepeezeeschameem sanitariskeem preekschrakstleem, uf telpu tihribu wisâ eetaisê, ari, ka naw atrodami insekti schahdâs telpâs, ka skaidri galdi, dehli un trauki; ari naw atloujams darbnizâs dsihwot, ne istrahdneekeem waj mahzekleem tur gulet waj kahdas mantibas tur usglabat, kà ari eewehrot wisu zitu, ko klaht esoschais ahrsts nosaka. Ja top kur useetas nekahrtibas, bes kaweschanas islaischami peederigee nosazijumi un jausdod termini, lihds kuram laikam nekahrtibas newehrschamas. Tam lihdsas jasastahda protokoli, lai wainigos waretu saukt pee atbildibas. Bes tam eewehrodams, ka daudf atgadijumôs if zeptuwam iszelàs ugunsgrehki, jebschu gan ne pa leelakai daldai, usdodu, apluhkot zeptuwas ari winu droschibas sinâ, pee kam wajadsigôs gadijumôs peesauzami ari podneeku un skurstenslauzitaju meisteri. Tiklidf ja tur top eewehrota ugunsdroschibas nosazijumu pahrkahpschana, wainigee bes kaweschanas jasauz pee atbildibas. Sihkus sarakstus par rewisijas panahkumeem un wisu zitu, kas tur tikai tapis atrasts, pristawu kungeem nahkas man stahdit preekschâ 14 deenu laikâ. Kad schi wispahrejà rewisija taps isdarita, turpmak, laiku no no laika, nahkos zeptuwas peepeschi pahrraudsit un nowêrst atrastas nekahrtibas, kà ari sastahdit protokolus par atrasteem kaunumeem, lai wainigos waretu nodot teesai. Par rewisijas isdarischanu, kà ari par to, pee kam ta tapusi isdarita, katru reisi nahkas pasinot polizijas pahrwaldei.

— Rigas pilsehtas 5. eezirkna ismekleschanas teesnesis 30. janwarî sem Nr. 112 sinoja pilsehtas polizijas pahrwaldei, ka 25. janwarî pee Sakusalas Daugawâ, kahdâ walejâ weetâ, tapis atrasts kahda nepasihstama zilweka lihkis. Pehz pee lihka atrastàs legitimazijas nosakahrstams, ka tas bijis Talsu aprinka pee Stendes pagasta peederigais semneeks Aleksanders Attelbauers. Pee ismekleschanas sawahktos apstaklus apluhkojot israhdijees, ka semneeks pats ar sirgu un kamanam warejis peebraukt pee walejas weetas. To eewehrojot, ismekleschanas teesnesis peeprasa, waj nebuhtu kautkur kahdâ polizijas eezirkni (zaur ko, kur un sem kahdeem apstakleem) tapis atrasts pehz 25. janwara kahds sirgs ar kamanam.

— Agentom Wilentschikam pateikdamees par wina pastahwigu, nenogurstoscho zihtibu sawâ deenestâ, kà ari par wina sirdibu un droschibu, ko tas parahdijis 7. februari apzeetinadams Friedrichi Fridrichsonu, kursch aplaupijis kahdu schejenes eedsihwotaju, — usdodu slepenpolizijas nodalas preekschneekam — ismaksat Wiletschikam kà atsinibas algu 5 rublus.

— Rigas otràs schkiras wisâs weesnizâs paradums tahdas numuru istabas, kuras bes weeseem, nemaj nekurinat, kas laudim, kuri eenàk pilsehtâ uf kahdu laiku, ir ihsti par nepatikschanu. Lai to nowehrstu, usdodu eezirknu pristawu kungeem, zaur rewersalu uslikt wiseem 2. schkiras weesnizu ihpaschneekeem par peenahkumu, ka wini postahwigi kurina sinamu skaitu istabu. Kurinamo istabu skaits atwehlets nosazit weetejeem pristaweem pehz winu nolehmuma, pee kam schahm istabam jabût peeteekoschi kurinatàm un derigàm, sanemt atzelojuschos weesus.

— Pilsehtas sanitates ahrsts Dr. Abutkows eewehrojis, ka uf tirgus, lihds ar gowu sweestu, top pahrdots ari margarin sweests. Tà, ka isschkiriba starp gowu un margarinsweestu panahkama tikai zaur eksperimentu, usdodu eezirknu pristawu kungeem, schaubigôs atgadijumôs greestees pee sanitates ahrsta un wispahrigi, lihds par to nebûs isdoti sewischki nosazijumi, to neatlaut usest uf tirgus, kur tas reisâ ar gowu sweestu waretu tapt pahrdots. To war pahrdot weenigi tikai Heflingera kunga tirgotawâ, kur tas nahk tirgoschanâ sem sinamà „margarin-sweesta" wahrda.

Sahdsibas. 1. febr., tà ap plkst. 12 nakti, Peterasalas eelâ Nr. 17, pirti, if kahda kastes gehbschanas istabâ issagts sudraba pulkstenis ar sudraba kehdi, 40 rbl. wehrtibâ un 3 rbl. skaidrâ naudâ.

— Nakti uf 7. februari Stazijas eelâ Nr. 7, if dsihwojamas ebkas pagraba zaur usmuhleschanu issagti 4 misina ankeni un weena pudeku korkeschanas maschina, 25 rbl. kopwehrtibâ.

— Aleksandra eelâ, namâ Nr. 88, if P. Seemela neaisslehgta dsihwokla 7. febr. wakarâ nosagtas daschadas mantibas, 12 rbl. wehrtibâ.

— Annes eelâ, namâ Nr. 8 peemahjojoschais semneeks Rudsits sinoja polizijai, ka nakti uf 9. febr. if wina neaisslehgta schkuhna tapuse issagta bruhna gows, 60 r. wehrtibâ.

— Tai paschâ nakti, Dahrsu eelâ Nr. 4, wasaras dsihwokli zaur uslauschanu issagts leels seenas speegelis un daschas zitas leetas, 50 rbl. kopwehrtibâ.

Laupischana. Gertrudes eelâ, namâ Nr. 112 peemahjojoschais Zehsu semneeks Al. Tschischs sinoja polizijai, ka 4. febr., tà ap plkst. 10 wakarâ winsch eepasinees ar Meiera muischas semneeku Kahrli Jehgeri un ar to eegahjis uf Terbatas eelas Nr. 36, Sauliita eebraukschanas weetas restorazijâ. Pehz neilga laizina tee dewuschees zelâ uf mahjam. Eebraukschanas weetas sehtâ Jehgers winam, Tschischam, peepeschi usbruzis, sagrahbis to pee rihkles, atnehmis sudraba pulksteni ar kehdi, 10 rbl. wehrtibâ, nosweedis winu gar semi un ar kahda zita peesteiguschos nepasihstama zilweka peepalihdsibu, nolaupijuschi winam if kules 8 rbl. 21 kap. skaidrâ naudâ.

Paschnahwibas. 4. febr., ap plkst. 11 preeksch pusd., uf kahda kapa Pokrowa kapsehtâ tapa atrasts schejenes Aleksandra ginnasijas skolena W. G. lihkis. Israhdijees, ka G. sewi nogalinajees zaur rewolwera schahweenu.

— 4. febr. wakarâ, Mironu eelâ Nr. 14 peemahjojoschais Pruhsijas pawalstneeks E. P., 50 gadus wezs, sewi nogalinajàs ar rewolweri, eeschaudamees kreisôs deniuôs.

Peepescha nahwe. 4. februari, tà ap plkst. 2 pehz pusd., Burschu eelâ, namâ Nr. 7, pee Rigas peerakstiità atraitne G. B., 74 gadus weza, peepeschi nomiruse. Peesauktais ahrsts konstateja, ka nahwe nahkuse zaur treeku. Lihkis tapa nodots peederigeem dehl paglabaschanas.

— 9. febr., ap plkst. 7 wakarâ, Kalnazeema eelâ, namâ Nr. 65 atwalinatais apakschkareiws J. B., 75 gadus wezs, peepeschi nomira. Peesauktais ahrsts konstateja, ka nelaikis miris zaur treeku. Dehl paglabaschanas lihkis tapa nodots wina peederigeem.

Islikts behrns. 7. febr. ap plkst. 9 wakarâ masâ Jumprawu eelâ, nama Nr. 2 preekschsistabâ tapa atrasts kurwi islikts, drahnâs eetits behrns, wihreeschu dsimuma. Turklàt tapa atrasta Wahzu walodâ rakstita sihmite ar schahdu saturu: „Schis behrns ir 3 nedekas wezs un naw wehl krustiits." Behrns tapa nodots pilsehtas slimnizas dsemdeschanas nodalai. Mahte top mekleta.

Sagla apzeetinaschana ar sagtàm mantam. 8. febr. Jelgawas Ahrrigas 2. eezirkna gorodowojs Nr. 264 pamanija diwi schaubigus tehwinus, kuri uf ragutinam pa Dinamindes eelu kaut ko weda. Gorodowojs sekoja teem un, weenu apzeetinajis, to noweda polizijâ, kamèr otris ar dalu sagto mantibu isbehdsis. Pee ismekleschanas israhdijàs, ka apzeetinato sauza Lukinu. Atnemtàs ragutinas lihds ar kasti seepju bijuschas nosagtas tai paschâ nakti Dinamindes eelâ, namâ Nr. 44, if tirgotawas zauru uslauschanu. Lukins tapa nodots teesai un sperti peederigee soli dehl wina beedra un pahrejo mantibu usmekleschanas.

Ugunsgrehki. 5. febr., ap plkst. 2 pehz pusd. Suworowa eelâ Nr. 86, Zelma fabrikâ uf behnineem, kur atradàs uhdens reservoars un ziti uhdens kubuli, zaur kahda strahdneeka neusmanibu, kursch gribejis atkauset aissaluschas uhdens trubas, iszehlàs ugunsgrèks, ko peesteiguschees ugunsdsehsaji drihs nodsehsa. Saudejums ap 100 r. leels. Ehka apdroschinata „Jakora" beedribâ par 30,000 rbl., fabrikas inwentars „Baltijas beedribâ" par 20,000 rbl.

— Tai paschâ deenâ, ap plkst. 7½ wakarâ, Dsirnawu eelâ, namâ Nr. 28 aisdegàs kahda pee Neulanda zeptuwas krahsnes un skurstena atrodoschàs dehlu seena. Ugunsdsehseju komanda uguni drihs nodsehsa. Kà nama ihpaschneeks usdewis — saudejums ap 1000 rbl. Ehka apdroschinata par 29,885 rubleem.

— 6. febr., ap plkst. 6½ wakarâ, leelâ Maskawas eelâ Nr. 131, pilsona Petrowa namâ, zaur neapdomigu apeeschanos ar uguni, iszehlàs ugunsgrèks. Uguns aisgrahba drihs wisu koka ehku, kura, neluhkojotees uf ugunsdsehsaja puhlem, nodega lihds pamatam. Ehka bij apdroschinata „Jakora" beedribâ par 16,000 rbl. Saimneekam ne-esot mahjâ, wiss saudejums newareja tapt aprehkinats.

(N. P. P. A.)

Grahmatu galds.

„Austruma" 2. burtnizai schahds saturs: 1) Uf pilsehtu! Stahsts no Apsischu Jehkaba (Turpinajums.) 2) Neaismirstelite. No Jusmina. 3) Silonis godâ. Krilowa pasaka. 4) Leischu-Latweeschu tautu preekschwehsturigais laikmets. Pehz Brjanzowa leischu walsts wehstures „Исторія Литовскаго-государства" II. No A. Pumpura. 5) Wezà pilskunga kalpone. Stahsts if wahzu walodas no A. P. Ar 8 bild. (Turpinajums.) 6) Es padainoschu. Leischu daina no Bilderu Jura. 7) Eeradums dsihwê un audsinaschanâ. No Bilderu Jura. 8) Wakarâ. Pehz Lenawa. 9) Waiworihkste. Leischu pasaka. 10) Ko tu raudi, kas tew kait? Tautas dseesma diwàm balsim ar klaweeru pawadijumu no Jurjanu Andreja. 11) Peesihmejumi pee raksta „Lejas Kursemê". No kahda Austrumu lasitaja. 12) Tavs tels. No Alkšņa-Zunduļa. 13) Alkohola albums. Pehz Dr. W. Bode sastahdits un wiseem alkoholisku dsehreenu isgatawotajeem, pahrdewejeem un draugeem dahwinats no Brihwkalneeka (Turpinajums.) 14. Pamahzischana schacha spehlê. Sastahdijis H. Adolphi. 15) Eichendorfa „Sehras". Latw. no R. Behrsina. 16) Ojars. Tehlojums if tautas dsihwes. Sarakstijis Lerchis-Puschkaitis (Turpinajums.) 17) Sihkumi. „Austruma" turpinajums par semkopibu: 18) Mehtru audsinaschana. No O. Krstns. 19) Slauzamu lopu mitinaschana. No K. Kasaka (Beigums.) 20) Gows peena laboschanas lihdsekli. No Tahlumneeka. 21) Par dahrkopibu. No J. Wagnera (Turpinajums.) 22) If semkopibas beedribu dsihwes. Jelgawas Latw. Beedribas Semkopibas Nodalas sapulze 9. janwarî sch. g. 23) Derigi padomi un aisrahdijumi. 24) Jautajumi un atbildes. — Bilschu peelikumi: 1) Etide. 2) Riga no Daugawas puses.

Kugneeziba.

Par Kreewijas kara floti „Wald. W." lasams schahds pahrskats:

A. Baltijas flotes. 1) Brunu kugi: 1) kaujas kugi — 9, 2) krasta apsargataji — 20. 2) Kreiseri: 1. schkiras — 12, 2. schkiras — 11. 3) Mihnu kreiseri: 3. 4) Leelgabalu laiwas: 14. 5) Awiso twaikoni: 8. 6) Jachtas: 11. 7) Transportkugi: 6. 8) Mihnu nesejі — 24. 9) Mihnu laiwas — 90. 10) Skolas kugi — 3. 11) Ostu kugi — 22. 12) Muitas flotila — 10. Wisâs 12 schkirâs ir pawisam 243 kugi.

B. Melnâs juhras flote. 1) Brunu kugi: 1) Kaujas kugu — 6. 2) Krastu apsargataju — 2. 2) Kreiseri: 1. schkiras — 2. 3) Mihnu kreiseri — 3. 4) Leelgabalu laiwas — 7. 5) Awiso twaikoni — 3. 6) Transport kugi — 9. 7) Mihnu nesejі — 16. 8) Mihnu laiwas — 16. 9) Ostu kugi — 3. Wisâs schkirâs kopâ — 56 kugi.

C. Kaspijas flotê pawisam 8. semako schkiru kugi.

D. Sibirijas flotê pawisam 14 semako schkiru kugi. Pawisam Kreewijas kara flotei ir 321 kugis.

Trihsmastu schoners „Hainasch", kpt. Mikelfens, no Sewilas braukdams, 1. (13.) febr. nobrauzis Kadikfâ.

Latweeschu kugnecki sch. g. 4. martâ, plkst. 3 p. p. noturês Rigas Latweeschu beedribas namâ sapulzi, kurâ apspreedis: 1) kugneeku kredit-beedribas un 2) sawstarpejâs kugu apdroschinaschanas beedribas dibinaschanu.

Kugu ihpaschneekeem, lai weizinatu muhsu kugneezibu, kâ „Rusk. Schisn." sino, walstsbanka nodemajot uf ilgaku laiku aisdot naudu, pa dalai bes prozentem, pa dalai tikai uf 3 proz., $^2/_3$ lihds $^1/_3$ kugu wehrtibas.

Jf muhsu weesigâs sadsihwes.

Rigas Latw. teatris. Swehtdeen, 16. febr., plkst. 7 w., israhdis: „Amergawas Lise."

Rigas Latw beedr. Treschdeen, 19. febr., plkst. 9 w.: 24. gada swehtku swineschana ar goda meelastu.

— Sestdeen, 22. febr. plkst. 9 w.: swehtku balle.

Jonatana beedr. Swehtdeen, 16. febr., p. 7 w.: balle.

Katrindambja dseed. beedr. Swehtdeen, 16. febr., plkst. 8 w., Karlewiza sahlê: kotiljonu balle

Saweenotee zeenu ugunsdsehsejі. Sestdeen, 15. febr., plkst. $^1/_2$9 w., Zeribas beedribâ: balle.

Draudsibas behru kase. Swehtd., 16. febr., plkst. 12 deenâ Karlewiza sahlê: gada sapulze.

Walejas wehstules.

J. Martinam — **Sl.** Peesuhtitais Puschkina stahstinsch „Petera Leela negeris" jau 1878. g. nodrukats sewischkâ grahmatinâ, sem wirsraksta: „Petera ta Leela Moris," tulkots no A. Killera. Pahrejos rakstus isleetosim — pateizamees.

Spind. Pet. Newaram isleetot.

Laub. Anf. — **N.** Minetâ mihkla ir tulkojums no Wahzu walodas un tâ tad nebut wehl newar teikt, ka usdewejs to buhtu norakstijis; winsch to wareja tikpat labi pahrtulkot, kâ sinamais usdewejs minetâ laikrakstâ to ir darijis.

Wentas Zelmaleetim. Minetais stahstinsch sanemts un tikldſ buhs isdewigs brihdis, to nodrukasim, tapat ari schonedel sanemtajo. Pateizamees.

E. Sarwsk. — **Zelg.** Juhs esat tikai weenweenigu mihklu usminejuschi un tomêr nepazeetigi gaidat, lai Jums peesuhta atsinibu!

K. Schwns — **Kirem.** Zaur muhsu grahmatu pahrdotawu Juhs warat dabut wisas isnahkuschas un dabujamas noschu grahmatas, par daschadâm zenam.

Jens. — **A.** Rakſti sanemti — pateizamees.

Skrbg. — **Din.** Juhs peederat pee wezeem korespondenteem un tomêr wehl ne-esat eemahzijuschees, redakzijai rakstus eesuhtit katru par sewi, bet newis juku jukam, sihki sapeestus, it kâ pee Jums D—gâ buhtu papira peetruhzees!

Ligaitim. Rakstus ne-eewehrojam, ja eesuhtitajs redakzijai naw usdewis sawu pilnigu wahrdu un uswahrdu, kâ ari dsihwes weetu.

N. Kalumal. Turpmak isleetosim. Red.

Deewkalpojumi.

Swehtdeen, 16. februarî 1892. g.

Jahna basnizâ	pulksten	9	mahzitajs	Weyrichs.
„ „	„	2	„	Bernewitz
Gertrudes basnizâ	„	$^1/_2$10	„	A. Walters.
Jesus basnizâ	„	2	„	Bergmanns.
Martin basnizâ	„	5	„	Taube.
Trihsweenibas basn.	„	9	„	Cand. Bankin.
Pahwila basnizâ	„	$^1/_2$9	„	C. Walters.
„ „	„	6	„	C. Walters.
Lutera basnizâ	„	$^1/_2$9	„	Paulschens.

Tirgus sinas.

Rigâ, 12. februarî 1892. g.

Par labibas tirdsneezibas stahwokla pahrgrosibu naw neko sinot.

Makfaja:

Rudsi, preeksch weetejâs wajadsibas, pehz labuma 118—122 kap. pudâ.

Kweeschi, Kursemes, pehz labuma, 115—125 kap. pudâ. Kreewu, pehz labums, 130—140 kap. pudâ.

Meeschi, 2-kanschu, pehz labuma 90—95 kap. pudâ, 6-kanschu, pehz labuma 90—100 kap. pudâ.

Aufas, pehz labuma 80—95 kap. pudâ.

Linsehklas, weenkahrschas sugas, $87^1/_2$ proz. 146—150 kap. pudâ pahrd., stepju sehklas, $87^1/_2$ proz., 158 kap. pudâ pahrdeweji.

Kanepu sehklas, schahwetas, 155 kap. pudâ pahrd.

Naudas papiru zenas.

Peterburgâ, 11. februarî 1892.

Papiri.	makf.	prasija
Pusimperials	804	807
5% bankbiletu 1. islaidums	$102^7/_8$	$103^1/_8$
5% „ 5. „	—	—
5% Austruma aisnehmums no 1877. gada	—	—
5% „ „ „ 1879. „	$102^1/_4$	$102^5/_8$
1. 5% Kreewu prem. aisnehmums	232	238
2. „ „ „ „	$225^1/_2$	$226^1/_2$
5% konsol. 1871. gada aisnehmums	—	—
Odes. pilsf. hipoteku bankas $5^1/_2$% obligazijas	$101^3/_8$	$101^3/_4$
Kreew. sem. kred. 5% kihlu-sihmes	—	—
6% Charkowas semst. kihlu-sihmes	—	103
5% „ „ „	$100^3/_4$	—
Rigas kom. bankas akz.	280	—
Rigas-Dinaburgas dselszeka akzijas	170	—
Dinaburgas-Witebskas dselszeja akz.	185	190

Berlines birscha.

24. (12.) febr. 1892.

		Deenu eepreeksch.
Kreewu kredit-bil. par 100 rbl. kassa	201 50*)	201 50
„ 100 rbl. uf februara beigam	201 25	201 —
„ 100 rbl. uf marta beigam	201 —	200 75

*) 1 walsts-marka = 49,62 kap.

Tendenze preeksch Kreewu naudaspapihreem: nepastahwiga.

No ahrsemem.

Wahzija. Reichstagam eesneegts likums par kara noslehpumu ispauschanu. Pehz scha likuma turpmak noslehpumu atklahjejeem nahk wismasakais sods pahrmahzibas namâ uf 2 gadeem. Kas eewâk sinas preeksch tahda atklahjuma, tahds top sodits ar 10 gadeem pahrmahzibas namâ.

Austro-Ungarija. Keisars Franzs Josefs Budapeschtê scho pirmdeen atklahja Ungaru reichstagu ar runu, kurâ sazija, ka Austro-Ungarijas ahrejais sakars ar wisâm leelwalstim esot labs. Keisars usaizinaja reichstagu, lai scho meera laiku isleetojot ar apdomu, Ungarijas eekschejeem eerihkojumeem par labu.

Sweedrijas kehninsch un kehnineene marta mehnesî zeloschot uf Eiropas zeetsemi, apmekledami Holandiju un tad kehninsch doschotees uf Parisi, un kehnineene uf Badeni.

Franzija. Schinis deenâs gahsta tagadejâ Freisineja ministrija, kas bij pratuse turetees gandrîs weselus 2 gadus. Jauna ministrija wehl naw sastahdijusês. Pehz jaunakâm sinam Ruwjè'am usdots, sastahdit jaunu ministriju, kurâ peedalischotees ari Freisinê, Ribo un Konstans.

Seemel-Amerika. No Filadelfijas sino, ka twaikonis „India" scho otrdeen isbrauzis uf Leepaju ar labibas lahdinu preeksch Eeksch-Kreewijas truhkumzeetejeem.

No Brasilijas nahk pastahwigi neapmeerinoschas sinas. Te nemeeri ruhgst wisâs malâs, gaididami tik isdewigu brihdi, lai usleesmotu gaischâ uguni. Un tomêr atrodas laudis, kas eedroschinas uf tureeni dotees, sawu „laimi" ismehginat.

Telegramas.

Peterburgâ, 12. febr. Peterburgas pilsehtas dome, zaurskatijuse labibas uspirkschanas leetas komisijas sinojumu, zaur balsoschanu atraidija preekschlikumu, ka pilsehtas waldes lozekli Niemans un Jablonskis buhtu teesam nododami un nolehmo, wineem, kâ ari pilsehtas galwas beedrim, issazit sawu nepatikschanu.

Peterburgâ, 13. febr. Wakar Widsemes un Kursemes muischneeku marschaleem bija laime, ka drihksteja stahditees preekschâ Wina Keisariskai Majestatei.

Peterburgâ, 13. febr. Wina Keisariska Augstiba Leelkunass Michails Nikolajewitschs eezelts par presidentu Komitejâ preeksch eewainoto apgahdibas. — Uf Wisaugstako pawehli muhsu zeetokschnu leelgabalneekôs eewedis jaunus ahtrschaujamos krastu tehrauda leelgabalus no 57 milimetru schaujama zauruma leeluma. — Lihds 4. februarim Palidsibas Komitejai sem Wina Keisariskas Augstibas Leelkunasa Tronamantneeka preekschneezibas, eenahza 5,7 milj. rbl., starp teem 4 milj. kâ eenahkums no labdaribas loterijas.

Berlinê, 24. (12.) febr. Pee Prowinzial saeimas paradas goda maltites keisars Wilhelms runaja runu, kurâ isteizas: Man par noschehloschanu, ir tapis par eeradumu, wisus waldibas darbus nosmahdelet. Waj nebuhtu labaki, ja schee nemeerigee un kirzinoschee laudis nokratitu Wahzu pihschlus no sawâm kurpem un pehz eespehjas ahtri atkahptos no muhsu eekschejâm darischanam, kas wineem israhdas reebigas un noschehlojamas. Tas buhtu par labu netik ween wineem pascheem, bet ari mums sagahdatu leelu apmeerinajumos. Wahzija arween wairak nahk jaunekla wezumâ; buhtu gan laiks, ka mehs no behrnu slimibam turamees brihwi. Sawu runu keisars beidza scheem wahrdeem: „Mums nolemts, leelus darbus pabeigt; es Juhs wehl wedischu pee sposchâm deenam. Mans wirseens ir pateesais wirseens un es pa to wirsischos tahlak."

Ihpaschneeks un isdewejs: Ernsts Plates.
Atbildoschais redaktors: Dr. phil. Arnolds Plates.

Дозволено цензурою. — Рига, 13 февраля 1892 г.

Sludinajumi.

Jaunas muischas un Sehjas

pagastu peederigeem tiks **pases isdotas** pret nodokliu un eebraukschanas naudas nomaksschanu:

28. februari Sarkandaugawâ pee Kipiti.
29. februari Rigâ, Sarina eebraukschanâ.
Saldateem jamaksâ ari pases nauda.

Jaunas m. pag. wezakais: M. Dahlder.
2 Skrihweris: Sellmann.

Adwokats Stroinowskis

ziwil- un kriminal-leetâs ir runajams no pulksf. 8—10 rihtâ un no pulksf. 5—7 wakarâ

Wehwer-eelâ Nr. 6.

Pianinos

preeksch mehginaschanas spehleschanâ teek isihrets Jelg. Ahrrigâ, Muhku-falas eelâ Nr. 7, kort. 1.

Wairak simtu birkawas 3

seena

(ne atals) no pehrnâ un aispehrnâ plahwuma, is Daugawas plawam, par daschadâm zenam, no 3 rbl. lihds 4 rbl. 50 kap. birkawâ, us weetas, katrâ laikâ **dabujams** Mihlgrahwi pee **Kaupina**, 6 werstes no Rigas.

Stipri un lehti

teek wisi preekschmeti no stikla, porzelana, fajangfa, mahla, juhrputâm, marmora, malachita, silonkaula u. t. t. Peldu eelâ Nr. 17 (21), 2 tr. augstu **sakiteti.**

Sausu

dedsinamu malku,

kâ **preeschu, schahtu, planku galus, behrsu, latas** u. t. t.,

$^1/_1$, $^1/_2$ un $^1/_4$ asis, pahrdod lehti no malkas platscha

J. Ludendorffs,

Gertrudes eelâ № 111.

Turpat ari dabujams wiss materials preeksch muhrneekeem un podneekeem.

Pirmâ leelâ Kreewijas rihsu-sterkelu fabrika.

Fabrikas sihme.

Москва 1882. Симферополь 1883. Харьковъ 1887. Одесса 1884.

Selta un sudraba medalas.

Sterkelu fabrikazijas sabeedriba

J. Willms un beedr.,

Halbstadtê, Taurijas gubernâ, Kreewijâ.

Eedroschinamees zeen. publiku darit usmanigu uf muhsu **rihsu-sterkeli,** kas pagatawota is wislabakajeem Persijas rihseem. Muhsu **rihsu-sterkele** labuma sinâ naw sliktaka par wislabakeem ahrsemju fabrikateem, turpretim lehtaka, un tadêl mums eespehjams, ar katru eekschsemes kâ ari ahrsemes fabrikatu sazensties. Muhsu **rihsu-sterkele** ir tihra no saehdoschâm weelam un ziteem peemaisijumeem. Muhsu **rihsu-sterkele** ir uf wisâm isstahdem Kreewijâ ar augstakâm medalam tikuse apbalwota.

Muhsu **rihsu-sterkelu noliktawa leelumâ** preeksch **Widsemes** un **Kursemes** atrodas pee

Th. Angelbeck un beedr., Rigâ,

kolonial-pretschu pahrdotawa,

Schahtu eelâ Nr. 4 (senak Nr. 2) un Melngalwju eelâ Nr. 3.

Sterkelu fabrikazijas sabeedriba
J. Willms un beedr.

Wisaugstaki apstiprinatâ Widsemes gubernas semkopju sabeedriba

sem firmas

„Paschpalidsiba",

agrakais Widsemes konsumweikals,

Rigâ,

Wahnu eelâ Nr. 2,

pretim pulweru tornim.

Ween- un wairak lemeschu **arkli,**

ekstirpatori, krimeri, sehklas apklahjamee, ezeschas un skritul rukli, ahbolina sehjamâs maschinas, platsehjmaschinas, stifta rokas un gehpelu kuhleji, sirggrahbekli „Tiger", ekselmaschinas, puzmaschinas, trijeeri,

dezimal-swari un bumbas, ahdas dsenamâs siksnas, kanepaju jostas, maschinu-eellu u. t. t., u. t. t.

Dselsis, sahls, silkes.

Supersosfati, kaulu-milti, tomas-sahrni, kainits.

Sarkanâ ahbolina un timoteja-sehklas u. t. t.

Wisas semkopjeem wajadsigâs prezes par lehtakâm zenam.

Ahrrigas filiale

pee

F. A. Kocha,

Rigâ, Terbatas eelâ Nr. 15.

Manâ drukatawâ un grahmatu pahrdotawâ, Rigâ, pee Petera basnizas, dabujams:

Ofizielais winnestu rahditajs

par 1., 3. un 4. febr. sch. g. notikuscho labdaribas loterijas islosejumu.

Maksâ 10 kap.

Ernsts Plates.

Pirmâ Kreewijas ugunsapdroschinaschanas beedriba,

dibinata **1827** Peterburgâ.

Pilnigi eemaksats pamat kapitals **4,000,000 rbl.**
Reserwes kapitali . . . . . **3,000,000 rbl.**

General-agents: **R. John Hafferbergs,**

Rigâ Kungu eelâ Nr. 22.

Manâ grahmatu- un bilschu-drukatawâ, burtu-leetuwê un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ Rigâ, pee Petera basnizas, ir dabujamas schahdas grahmatas:

Puku-puschkis,

ko klausigeem behrneem, kad tee sawu abezu pabeiguschi, pasneedz E. Dünsberg.

Maksâ 20 kap.

Rahzenu-skaititajs.

Jauks stahsts no J. C. Macker.

Maksâ 5 kap.

Ernsts Plates.

Печатать разрѣшается. Рига, 14 февраля 1892 г. За Рижскаго Полицеймейстера Энгельгартъ. — Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigâ, pee Petera basnizas.